

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k „Návrhu smernice upravujúcej smernice 66/401/CEE, 66/402/CE, 2002/54/CE a 2002/57/CE, v súvislosti s oficiálne kontrolovanými inšpekciami a v súvislosti s ekvivalenciou semien produkovaných v tretích krajinách“

COM(2004) 263 final – 2004/0086 CNS

(2005/C 74/10)

Dňa 29. apríla 2004 sa Rada v súlade s článkom 37 zmluvy zakladajúcej Európske spoločenstvo rozhodla prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k „Návrhu smernice upravujúcej smernice 66/401/CEE, 66/402/CE, 2002/54/CE a 2002/57/CE, v súvislosti s oficiálne kontrolovanými inšpekciami a v súvislosti s ekvivalenciou semien produkovaných v tretích krajinách“.

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie, poverená prípravou prác Výboru na túto tému schválila svoje stanovisko dňa 6. júla (spravodajca pracujúci bez študijnej skupiny: **pán BROS**).

Počas svojho 411. plenárneho zasadnutia zo dňa 15. a 16. júla 2004 (schôdza zo dňa 15. septembra), Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal nasledovné stanovisko 85 hlasmi za, 1 hlasom proti, traja sa zdržali hlasovania.

1. Úvod

1.1. Od roku 1998 do roku 2003 Komisia povolila členským štátom uskutočniť dočasný experiment vzorkovania a testovania semien v súlade s legislatívou Spoločenstva týkajúcou sa obchodu so semenami. Analýza výsledkov ukázala, že:

- za určitých podmienok by bolo možné zaviesť zjednodušené postupy oficiálnej certifikácie semien bez výrazného zníženia ich kvality v porovnaní s kvalitou dosiahnutou oficiálnym systémom vzorkovania a testovania semien;
- oficiálne kontrolované inšpekčné postupy v teréne by mohli byť rozšírené na všetky kultúry za účelom produkcie certifikovaných semien;
- pomer plôch, ktoré sa majú kontrolovať oficiálnymi inšpektormi by mohol byť znížený.

1.2. Boli schválené úpravy predpisov vzťahujúcich sa na semená určené na medzinárodný obchod (systém OECD). V dôsledku toho by sa mohol rozšíriť rámec uplatnenia ekvivalencie Spoločenstva, týkajúceho sa semien dopestovaných v tretích krajinách, na všetky typy semien spĺňajúcich charakteristiky a skúšobné požiadavky stanovené v smerniciach Spoločenstva v oblasti obchodu so semenami.

1.3. Výbor by rád preskúmal návrh Komisie v súvislosti s vývojom navrhovaných predpisov a takisto vzhľadom na zachovanie vysokých požiadaviek týkajúcich sa kvality semien a fytoosanitárnych otázok.

2. Návrh Komisie

2.1. Komisia navrhuje predĺžiť experiment oficiálne kontrolovaných inšpekcií do 31. marca 2005 (Rozhodnutie 98/320/CE) s cieľom zachovať podmienky Spoločenstva na obchod so semenami v súlade s týmto rozhodnutím počas

prechodného obdobia dovtedy, kým sa nezavedú nové ustanovenia, t.j. kým sa neimplementujú nové smernice.

2.2. V rovnakom čase by mali byť smernice 66/401/CEE (obchod so semenami kŕmnych plodín), 66/402/CEE (obchod so semenami obilnín), 2002/54/CE (obchod s repnými semenami) a 2002/57/CE (obchod so semenami olejnatých a vláknitých rastlín) adaptované na výsledky experimentu a mali by obsahovať nasledovné úpravy:

- zavedenie oficiálnych kontrol inšpekcií pre rôzne kategórie semien;
- definovanie oficiálnych kontrol inšpekcií (inšpekcie v teréne alebo v laboratóriách splnomocnených príslušným národným orgánom zodpovedným za certifikáciu semien);
- odoberanie vzoriek za účelom certifikácie môže byť uskutočnené oficiálne alebo pod oficiálnou kontrolou. Predpisy upravujúce oficiálne kontrolované odoberanie vzoriek sú stanovené (kvalifikácia osôb, kontrola postupov a sankčné pravidlá);
- princíp ekvivalencie sa rozšíri na semená dopestované v tretích krajinách, ktoré spĺňajú podmienky a požiadavky Spoločenstva (systém kontroly a certifikácie).

3. Všeobecné pripomienky

3.1. Návrh Komisie má za hlavný cieľ zjednodušenie postupov kontroly v sektore produkcie semien. Delegovanie kontroly je už zaužívané v mnohých členských štátoch. Výbor teda podporuje iniciatívu Komisie. Rád by však zdôraznil, že Komisia mala prezentovať takú novú smernicu, ktorá by obsahovala všetky prvky štyroch príslušných smerníc, čo by umožnilo lepšie porozumieť úpravám a zaručilo by súdržnosť v harmonizácii zavedených opatrení.

3.2. Platnosť rozhodnutia Komisie týkajúceho sa experimentu inšpekcií vykonávaných pod oficiálnou kontrolou vyprší 31. júla 2004. Počas procedúry spolurozhodovania o legislatívnom návrhu Komisie tým vznikne právne vákuum. Výbor preto vyzýva Komisiu na upravenie jej rozhodnutia č. 98/320/CE za účelom vyhnutia sa tomuto právnemu vákuu.

3.3. Komisia taktiež navrhuje predĺženie experimentálnej fázy až do 31. marca 2005 v snahe umožniť implementáciu úprav týchto smerníc. Výbor by rád zdôraznil, že táto lehota bude príliš krátka vzhľadom na čas, ktorý si táto implementácia vyžaduje (približne desať mesiacov). Výbor preto navrhuje, aby sa toto obdobie predĺžilo až do 31. júla 2005.

3.4. Nie je v kompetenciách Výboru vyjadrovať sa ku dôležitosti technických údajov vzťahujúcich sa na podmienky kontrol v teréne (hlavne k zmenám rozsahu vzorkovania) alebo k potrebnému množstvu vzoriek v laboratóriách. Rád by však zdôraznil, že je nutné stanoviť spoločného menovateľa vo všetkých členských štátoch. Bolo by preto praktickejšie, ak by údaje vyjadrené vo forme škály boli udávané vo forme minimálneho percenta kontroly.

3.5. Delegovanie oficiálnych kontrol splnomocneným osobám umožňuje lepšiu efektívnosť postupov. Komisia by sa mala uistiť v tom, aby systémy kontroly certifikácie boli naďalej výkonné. Komisia v súčasnosti organizuje komparatívne testy a výmenu osvedčených postupov v rámci EÚ. Suma pridelená na tieto aktivity (0,5 milióna EUR až 0,6 milióna EUR) je však vzhľadom na vytýčený cieľ nepostačujúca. Výbor žiada Komisiu o pridelenie dodatočných finančných prostriedkov na aktivity harmonizácie systémov kontroly.

3.6. Výbor by rád pripomenul, že počas predvstupových rokovaní s novými členskými štátmi boli stanovené prechodné obdobia na odrody neevidované v katalógu, pretože tieto nespĺňali kritériá Spoločenstva. Výbor by rád upozornil Komisiu na tieto neevidované odrody, ktoré môžu byť pre-

dávané len v príslušných krajinách (Cyprus, Litva, Malta a Slovinsko). Bolo by vhodné pripojiť k tomuto prechodnému obdobiu dodatočné záruky, hlavne v súvislosti s množstvom vzoriek a s výskytom „ovsu hluchého“ (*Avena fatua*).

3.7. Výbor upozorňuje Komisiu na prípady sporov týkajúcich sa obchodu so šaržami semien nízkej kvality medzi členskými štátmi. Realizácia jednotného trhu si bude tiež vyžadovať zaručenie sledovateľnosti pôvodu predávaných šarží a kvalitnú koordináciu medzi certifikačnými agentúrami a pestovateľmi semien.

3.8. V súvislosti s rozšírením rámca uplatnenia ekvivalencie na tretie krajiny, ktoré splnia predpisy OECD, Výbor zdôrazňuje, že reciprocita tejto ekvivalencie musí byť dosiahnutá u tretích krajín prostredníctvom Komisie. Táto ekvivalencia musí byť založená na rovnakých normách. Takisto, ekvivalencia systémov kontroly je potrebná na to, aby zaručila rovnaký stupeň kvality.

4. Záver

4.1. Výbor súhlasí s návrhom Komisie, ktorý smeruje k zjednodušeniu postupov kontroly bez toho, aby znížil požiadavky na kvalitu produkcie semien. Zdôrazňuje však, že Komisia by mala naďalej pokračovať v analyzovaní výkonnosti systémov kontroly.

4.2. Z legislatívneho hľadiska Výbor zdôrazňuje, že Komisia mala využiť túto príležitosť na prezentovanie legislatívneho návrhu, ktorý by zoskupoval všetky smernice týkajúce sa obchodu so semenami obilnín, kŕmnych plodín, repy a olejnatých rastlín.

4.3. Výbor sa domnieva, že žiadané predĺženie experimentálnej fázy do 31. marca 2005 neposkytne dostačujúci čas na implementáciu smerníc do národného práva. Preto navrhuje predĺžiť túto fázu až do 31. júla 2005.

V Bruseli, 15. septembra 2004.

Predseda

Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru

Roger BRIESCH